

**Quæstionum Canonicarum, In Quinque Libros
Decretalium, Tomus ...**

In Librum II. Decretalium, Per Triginta Titulos Distributum, In Quo Agitur
De Judiciis, Foro Competenti, Libelli Oblatione, Mutuis petitionibus, ...

Krimer, Ferdinand

Augustæ Vindelicorum, 1708

Articulus IV. Quando proponi debeat reconventio.

[urn:nbn:de:hbz:466:1-73001](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:hbz:466:1-73001)

frivolo (est alius casus) si contrarietur.

ARTICULUS IV.

Quando proponi debeat reconventio.

580. **D**Uplex est sententia: prima Durandi in Specul. l. 2. p. 1. de Reconvent. §. Sequitur. 3. volentis, eam fieri posse quocumque tempore, etiam post litem contestatam, usque ad conclusionem in causa: altera communior eorum, qui docent, proponi debere statim in exordio litis, & in continenti, ante litis contestationem, vel immediatè post illam, & quidem priùs, quàm ad alia procedatur; ita Zoësius h. t. n. 10. & alii communiter, loquentes de reconventionem propriè, quæ scilicet ambulet pari passu cum conventionem, hoc est, quâ Reus conventus velit causam reconventionis cum causa conventionis simul eodem iudicio terminari, retardatâ conventionis causâ, dum etiam reconventio cognita simul finiatur; ut exponit Vallenensis h. t. §. 3. n. 1. secus enim erit reconventio solùm impropiè, quæ scilicet non retardet causam conventionis; quibus positus:

581. Resp. de quæstione proposita agi c. 1. h. t. ubi, cum Plebanus Maturensis, qui Abbatem ejus loci convenit, ab hoc reconventus, ad causam reconventionis Abbati respondere nollet, rescriptit Alexander III. Judicibus delegatis: quoniam rationis ordo exigit, ut Plebanus, & Clerici Maturen. Abbati, & fratribus Maturensis Monasterii, de iis, quæ adversus eos proponunt, debeant in vestra presentia respondere, cum sibi ex ipsis coram vobis, à Sede Apostolica delegatis justitiam postulant, exhiberi: Mandamus, quatenus actione Plebani & Clericorum proposita, & responsione facta: monitione præmissa compellatis eisdem memoratis Abbati, & fratribus in continenti, coram vobis, super suis quæstionibus respondere, ut vicissim postmodum rationes partium audientes, concordia, vel iudicio utriusque negotium terminetis.

De hoc etiam in Clement. Sape. 2. de Verb. signific. dicitur: Verùm, quia juxta petitionem pronuntiatio sequi debet, pro parte agentis, & etiam Rei: si quid petere voluerit, est ipso litis exordio petitio facienda; & in Novella 96. c. 2. ibi: Sancimus igitur, ut si quis obnoxium se habere arbitretur eum, qui contra ipsum accusationem proposuit, non apud alium Judicem, sed apud eundem statim ab initio hunc accuset, ut idem Judex in utraq; controversia sit.

Ex his iuribus habetur, reconventionem (propriè dictam) debere fieri in ipso litis exordio, ut loquitur Clementina Sape; & statim ab initio ut dicitur Novellâ cit. vel saltem statim post litem contestatam, ut colligitur ex dict. c. 1. ibi: mandamus, quatenus actione Plebani, & Clericorum propositâ, & responsione factâ, compellatis eisdem Abbati super quæstionibus suis respondere; quia contestatione litis factâ propriè est initium, & exordium litis. Quod autem jura loquantur de reconventionem propriè dictâ, colligitur ex ipsis eorum verbis, c. 1. ibi: ut vicissim postmodum rationes partium audientes, concordia, vel iudicio utriusque negotium terminetis; & cit. Novell. ibi: ut idem Judex in utraq; controversia sit. Ex quibus tandem concluditur, reconventionem propriè dictam, non posse fieri ex intervallo, post litis contestationem; cum hæc assertio contrarietur apertè dictis iuribus, jubentibus eam fieri in exordio, in initio; id, quod non habet facta ex intervallo v. g. post juramentum calumnix, &c. quod etiam colligitur ex hoc, quod titulus de mutuis petitionibus ponatur ante titulum de litis contestatione.

Dices, contrarium haberi ex c. Dispendiosa. 3. §. Reus quoque, de Rescript. ubi ampliat Pontifex statutum Gregorii IX. ut si quis plures actiones contra alium voluerit movere, literas non ad diversos, sed eisdem Judices impetret; secus, cateat commodo literarum, neque processus valeat, & Actor Reo condemnatur in legitimis expensis, Reus quoque eisdem durante iudicio, Acto;

Actorem (si literas contra illum impetrarit) non nisi apud eosdem Judices, si non sint suspecti, reconvenire possit; simili pena, si contra hoc fecerit, puniendus. Nam ex hoc habetur, quod Reus Actorem reconvenire possit *durante judicio conventionis*; sed hoc *durat* usque ad conclusionem in causa; ergo. Sed ad hoc respondetur communiter, casum esse de reconventionem improprie tali; sic Haunold *tom. 5. in. 3. num. 339. §. Dixi*; Maranta *de ordin. judic. p. 4. dist. 6. num. 5.* & ex eo Barbof. *in cit. c. 3. num. 4.* ubi expresse addit causam; quia talis reconventio non ambulat pari passu; nec per eam retardatur causa conventionis; quod aperte denotat reconventionem improprie talem; ut notavimus super.

385. Ceterum; interpretatio illius textus in *c. dispendiosa*, quam sequitur Pirhing. *b. i. num. 17.* quod scilicet ibi videatur dici, Actorem a Reo reconveniri posse *etiam in litis progressu usque ad sententiam definitivam, vel saltem conclusionem in causa*, quia dicitur *durante judicio*, non videtur congruere casui, ac intentioni referentis. Nam; etsi verum sit, quod ibi dicatur, Reum conventum, *si durante eodem judicio Actorem sibi obnoxium dixerit*; hoc tamen non videtur appellare supra *idem* judicium, *identitate temporis*, quo durat; sed super *idem* judicium *identitate Judicium*; nam de hoc ibi erat questio proposita, an Reus, volens reconvenire Actorem, & ad hoc impetrans rescripta plura; possit uti; si sint *ad diversos judices*? & respondetur, *quod non*; sed quod debeant esse ad eosdem Judices *ejusdem judicii* contestatione litis cepti; quin dicatur hoc fieri posse, *quacunque parte judicii durantis*.

386. Observandum praterea; quando in juribus supra relatis dicitur, reconventionem fieri *coram Judice Rei* conventi; sic accipiendum esse; ut procedat; si reconventionis causa talis sit; ut alioquin Judex ille inter suos subjectos possit in tali causa jurisdictionem exercere: unde non valeret reconventio in causa spirituali coram Judice laico; item, si quis tantum

haberet jurisdictionem in causis civilibus, non posset Actor coram illo reconveniri in causa criminali & criminaliter; id, quod jam notavimus superius. Nam Judex in causa feudali non potest esse Judex in reconventionem super allodialibus, &c.

587. Observandum. 2. quod etsi causa conventionis, & reconventionis proprie dictae debeant simul terminari, hoc tamen debere intelligi *regulariter*; si enim alterutra exigeret celeritatem; vel immineret periculum animarum; talis causa foret prius terminanda. Nam dispositio juris humani non porrigitur ad casum, quo res fieri non potest, nisi cum gravi damno, vel periculo animae. Unde, quando dicitur, *qui appellat prior, agit. L. 29. de Judiciis*, verum est, *regulariter*, & secluso gravi alterius damno; praesertim animae.

588. Observandum. 3. reconventionem improprie, ex intervallo factam; post litis contestationem carere quidem hoc effectu, quod Judex debeat illam cum causa conventionis simul terminare; non tamen isto, quod consentiente Actore possit prorogare jurisdictionem; ut finita causa conventionis teneatur coram eodem Judice respondere. Ratio prioris partis est; quia; si illud procederet, deberet Actor statim respondere post responsum Rei; hoc autem in dato casu fieri non potest; cum casus ponat; reconventionem fieri primo post, & ex intervallo, quo nimirum conventio jam est in statu, quo suspendi non possit. Ratio posterioris est; quia si consentit (supposito aliunde, quod prorogare possit jurisdictionem Judicis alieni) contra nullum jus agitur; censetur autem consentire, non opponendo exceptionem reconventionis non interposito tempore debito.

AS):(o):S
S